

Frihed er traadt under Fødder. Naar derfor den høje Regering kan give Tilladelse til, at et saadant Parti faar Lov til at benytte Kongens Havn til sine Fester, synes jeg ikke, den samtidig har Ret til at puffe paa Loven og sige, at det skulde være af Bietet over for Loven, at man ikke turde aabne Kongens Haves Porte for Socialdemokratiet. Vi have draget Sagen frem her, for at Befolkningen derved skulde faa Djnene aabnede for, hvorledes Regeringen forvalter sine Embeder, at den derved tager andre Hensyn, end den, efter min Mening, burde tage. Naar den højtærede Indenrigsminister udtalte, at jeg skulde være af den Formening, at man ikke skulde gaa saa vidt som stet er, med at udlaane Statens Lysthaver og Stove til Fester, er det selvstændig urigtigt. Det har aldrig været min Mening. Jeg tror ikke, der var nogen Ulykke i, om Kongens Havn blev aabnet nogle faa Gange i Aarets Løb, for at Befolkningen kan fejre sine Fester dert. Der er Lystanlæg nok i Kjøbenhavn, og selv om Kongens Havn blev lukket nogle faa Timer om Eftermiddagen, synes jeg ikke, det kunde have nogen stor Betydning.

Dernæst vilde jeg gerne gøre nogle Bemærkninger vedrørende det store Spørgsmaal, jeg rejste i mit første Foredrag angaaende Statens Arbejdere. Om dette efter min Mening overordentlig vigtige Spørgsmaal var den højtærede Indenrigsminister mærkværdig ordknapp. Det hele, han udtalte om denne Sag, var, at det var et Forslag, som vilde drage meget store Konsekvenser efter sig, ogsaa for de maanedslønnede. Ja, det var jeg paa det rene med, før jeg fremsatte dette Forslag, men det er netop en Dyd ved Forslaget, at det vil faa Betydning for overordentlig mange Mennecker, som nu leve under meget tarvelige og trykkede Naar. Efter den Udtalelse, den højtærede Minister fremkom med, kan jeg ikke andet end se en Afvisning af dette Spørgsmaal, men det er muligt, at denne Afvisning ogsaa kan komme til at drage meget store Konsekvenser efter sig. Vi se jo saaledes, at naar den ene Part stiller sig afvisende i Arbejderspørgsmaal, kommer der tit meget store Konsekvenser deraf. Jeg skal nævne et Eksempel. Vi have nylig set et saadant med Bagersvendene her i Kjøbenhavn. De have i mange Aar arbejdet paa at forbedre deres Naar, men altid talt for høve Dren. Ingen har villet høre dem, man har ikke villet indlaade sig i Forhandling med dem eller gaa ind paa deres Forderungen. Men saa en skønne Dag sige Bagersvendene: Nu forhandle vi ikke længere, nu nedlægge vi Arbejdet. Saa vakttes Opmærksomheden for

Bagersvendene paa en ganske anden Maade end hidtil. Da der blev Brødmangel i Byen, gik det op for Folk, at Bagersvendene være nyttige, uundværlige Medlemmer af Samfundet. Saa viste det sig, at man maatte gaa ind paa deres Forderungen, eller dog omtrent, og det var ikke en Minimumsdagløn af 3 Kr., men af 4 Kr., som derved gennemførtes. Jeg vil sige, at skulde det komme til en Konflikt mellem Staten og dens Arbejdere, er Regeringen virkelig den svageste Part der. Vi have jo nok en stærk Regering her i Landet, der kan regere provisorisk, om det skal være, men hvad vil det nytte med disse Provisorier over for alle disse Arbejdere. Der er intet Provisorium, der kan sætte Statsbanerne i Gang, og jeg tror ikke, at Regeringen turde vove, selv om det var muligt, at forsøge paa at drive Statsbanerne ved Hjælp af Skruetrækkere. Jeg siger derfor, lad os ikke afvise denne Forderung, som er fremsat her. Det er ikke en Forderung, som er fremsat fra min Side, fordi jeg har fundet paa det, men det er en Forderung, som er fremsat efter Opfordring fra talrige Arbejdere rundt omkring i Landet, og derfor siger jeg, at man ikke skal stille sig afvisende. Skulde det hændte sig en eller anden Dag, at Statsbanerne stod stille, og alle disse Folk sagde: Nu være vi ikke en Fingerr mer, saa var Regeringen den svageste Part. Før den højtærede Minister paatage sig et saadant Ansvar? Det vil drage meget store Konsekvenser efter sig. Vil Samfundet kunne holde ud, at Statsbanerne f. Eks. holdt stille. Det vilde vist være overordentlig kort Tid, før man blev nødt til at indlaade sig paa Forhandlinger med disse Folk. Derfor siger jeg: Lad os ikke stille os afvisende, men lad os se, om vi ikke kunne komme hinanden i Møde. Det er en beskedne Forderung, der er fremsat, og den er fremsat fra Folk, som leve under saa trykkede Naar, at de vanskeligst kunne ernære sig selv og Familie for den Løn, Staten giver. Det har undret mig, at alle de mange, som have haft Ordet under denne Finanslovbehandling, baade de øvrige Ministre og Medlemmerne i Salen, ligesom med forsættelig Tavshed have undgaaet at tale om denne Sag. Jeg ved ikke, hvorfor man er gaaet uden om, ellers har der jo været Talehjt nok. Det synes, som om det er et Spørgsmaal, man har været bange for. De ere gaaede uden om det alle sammen, med een Undtagelse: det ærede Medlem fra Fredensborg (S. Hage). Han fremsatte angaaende dette Spørgsmaal nogle korte Bemærkninger. Desværre havde det ærede Medlem, som der staar i Rigsdagstidenden, den Dag ikke Tid, fordi han skulde gaa.